

MKB-winstvrijstelling: minder voordeel bij buitenlandse winst

24 augustus 2012

Ondernemers die hun winst in Nederland én in het buitenland behalen hebben minder profijt van de MKB-winstvrijstelling. De Hoge Raad heeft recent beslist dat deze vrijstelling voor een evenredig deel aan de buitenlandse winst moet worden toegerekend, en dat leidt tot een lagere vermindering ter voorkoming van dubbele belasting. De ondernemer met buitenlandse winst heeft daardoor minder profijt van de MKB-winstvrijstelling dan de ondernemer die zijn winst alleen in Nederland behaalt. Ons hoogste rechtscollege vindt dat niet in strijd met de vrijheid van vestiging uit het Europese recht.

Tonio de Boer woonde en werkte in A. Hij was advocaat en partner van advocatenmaatschap Z. Zijn aandeel in de winst van de maatschap bestond grotendeels uit Nederlandse winst, maar ook uit winst die kon worden toegerekend aan het kantoor van de maatschap – een vaste inrichting – in Engeland. De Boer claimde voor de Engelse winst een aftrek ter voorkoming van dubbele belasting. Bij de berekening daarvan bracht hij de MKB-winstvrijstelling volledig in mindering op de Nederlandse winst. Hij stelde dat deze vrijstelling geen betrekking had op zijn buitenlandse winst en dat deze aftrekpost – net als de ondernemersaftrek – niet evenredig aan de buitenlandse winst moest worden toegerekend.

De inspecteur was het daar niet mee eens: hij rekende de MKB-winstvrijstelling evenredig toe aan de buitenlandse winst en stelde de aftrek elders belast navenant lager vast.

Rechtbank Haarlem stelde de inspecteur in het gelijk.

De MKB-winstvrijstelling moet op grond van de wet evenredig verdeeld worden over de binnen- en buitenlandse winst. En de inspecteur had het beroep op het begunstigend beleid van Financiën voor de ondernemersaftrek – die wel volledig aan de Nederlandse winst mag worden toegerekend – terecht niet gehonoreerd, vanwege de verschillen tussen beide aftrekposten.

De Boer ging in sprongcassatie tegen de voor hem negatieve uitspraak.

De Hoge Raad oordeelde in gelijke zin als Rechtbank Haarlem. Er was geen reden om de goedkeuring voor de ondernemersaftrek op overeenkomstige wijze toe te passen op de MKB-winstvrijstelling. De wetsystematische verschillen tussen beide aftrekposten verhinderen dat. Bepalend daarbij is met name dat de MKB-winstvrijstelling, anders dan de ondernemersaftrek, berekend wordt naar evenredigheid van de winst.

In cassatie betoogde de advocaat dat het evenredig toerekenen van de MKB-winstvrijstelling aan de buitenlandse winst, met als resultaat een lagere vermindering ter voorkoming van dubbele belasting, in strijd is met het Europese recht. In het bijzonder met de vrijheid van vestiging. Een ondernemer die binnen- én buitenlandse winst geniet, heeft door die toerekening minder profijt van de MKB-winstvrijstelling dan de ondernemer die dezelfde winst volledig in Nederland behaalt. Ons hoogste rechtscollege verwierp dat standpunt. Bij de voorkoming van dubbele belasting moeten alleen die aftrekposten volledig gerespecteerd worden die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie van de belastingplichtige. Bij de MKB-winstvrijstelling is dat niet het geval; die is enkel gekoppeld aan de winst uit onderneming.

Commentaar

Een duidelijke uitspraak. De MKB-winstvrijstelling is een vast percentage van de winst uit onderneming, en de wetgever heeft voor die aftrek geen onderscheid gemaakt tussen binnen- en buitenlandse winst. De vrijstelling levert daardoor een lagere aftrek ter voorkoming van dubbele belasting op.